

FC SVRATKA BRNO - ŽABOVŘESKÉ LOUKY

A.Textová část

---

zadavatel: FC Svratka Brno

---

zpracovatel: ATELIER FONTES s.r.o.

---

březen 2021

číslo zakázky: 21009

číslo paré:

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	2
1.1.1. Údaje o IZ.....	2
1.1.2. Údaje o žadateli.....	2
1.1.3. Údaje o zpracovateli dokumentace.....	2
2. ZÁMĚR DOKUMENTACE.....	3
3. ZÁJMOVÉ ÚZEMÍ.....	3
3.1. ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE.....	4
3.1.1. Platný území plán města Brna	4
3.1.2. Návrh nového ÚPmB, Územně analytické podklady.....	5
3.1.3. Zásady územního rozvoje (ZÚR).....	6
3.2. SOUČASNÝ STAV ÚZEMÍ.....	7
3.2.1. Mapování biotopů, orientační botanický a dendrologický průzkum.....	7
3.2.2. Geotechnický průzkum.....	8
3.2.3. Fotodokumentace.....	10
3.3. POTENCIÁLNÍ STAV VEGETACE	11
4. VÝCHODISKA NÁVRHU	13
4.1. PŘÍNOSY PROJEKTU.....	13
4.2. PRINCIPY NÁVRHU	14
4.2.1. Princip zonace území.....	14
4.2.2. Princip přírodních materiálů a managementu.....	15
4.2.3. Princip trvalé udržitelnosti území.....	15
5. TECHNICKÉ ŘEŠENÍ.....	16
5.1. POPIS STAVEBNÍCH OBJEKTŮ.....	16
6. ODHAD NÁKLADŮ A FINANCOVÁNÍ PROJEKTU	19

FC SVRATKA BRNO – HŘIŠTĚ ŽABOVŘESKÉ LOUKY

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1.1. ÚDAJE O IZ

Název	FC SVRATKA BRNO – ŽABOVŘESKÉ LOUKY
Místo	ŽABOVŘESKÉ LOUKY, KN 4872/1 a 4872/66 k.ú. Žabovřesky okres Brno - město
Stupeň dokumentace	Investiční záměr

1.1.2. ÚDAJE O ŽADATELI

Název	FC Svratka Brno, z.s., zastoupený Ing. Milošem Milošem, předsedou výkonného výboru a Hanou Čurdovou místopředsedkyní výkonného výboru
Sídlo	Svratecká 198/11, 624 00 Brno
IČO	226 62 278

1.1.3. ÚDAJE O ZPRACOVATELI DOKUMENTACE

Obchodní firma	ATELIER FONTES, s.r.o.
IČO	63486466
Sídlo	Křídlovická 19, 603 00, Brno
Zpracovala	Ing. Hana Trtílková, trtilkova@fontes.cz
Zodpovědný projektant	Ing. Hana Trtílková, člen ČKA, typ autorizace: 3.1 autorizovaný projektant územních systému ekologické stability, číslo autorizace: 03 888 Ing. Tomáš Havlíček, autorizovaný inženýr v oboru vodohospodářské stavby, vedený v seznamu autorizovaných osob ČKAIT pod číslem 1003063

2. ZÁMĚR DOKUMENTACE

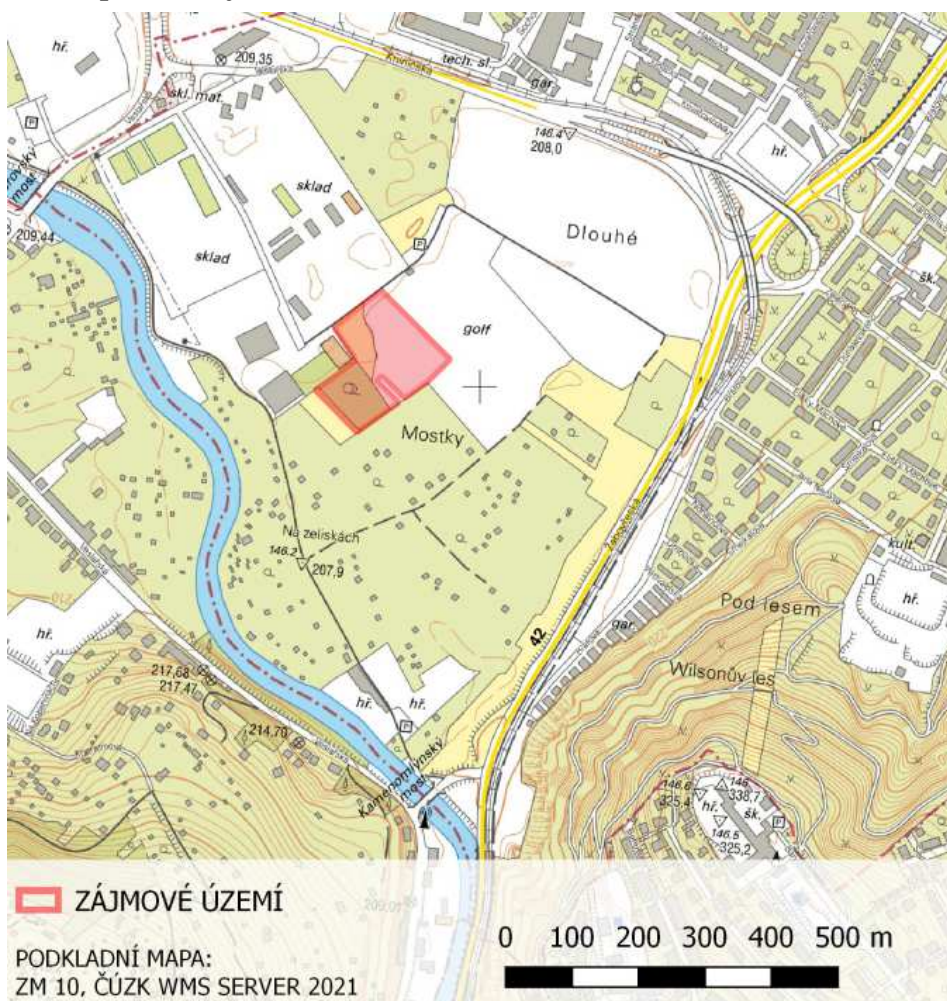
FC Svratka Brno dostal pozemky k pronájmu a vypracoval PD na terénní úpravy pro hřiště se závlahou, ke které se následně zamítavě vyjádřil OUPR a OŽP MMB, a to s odkazem na RBC Žabovřeské louky.

Nyní investor hledá kompromis, který by naplnil jeho záměr a zároveň dal vzniknout biotopu, který bude plnit funkci biocentra. Současně by měl záměr vyhovět dalším limitům a podmínkám územního plánu a souvislostem v zájmovém území. Zároveň vidí příležitost přihlásit projekt do participativního rozpočtu města Brna („Dáme na vás“), kde lze požádat o dotaci až 3 mil. Kč.

3. ZÁJMOVÉ ÚZEMÍ

Zájmovým územím je prostor pozemků ve vlastnictví města Brna a pronajímaný FC Svratka. Jedná se o pozemky KN 4872/1 a 4872/66, vedené jako orná půda a trvalý travní porost.

Obr. 1: poloha zájmového území

Tab. 1: Pozemky dotčené záměrem akce

Hřiště Žabovřeské louky, k.ú. Žabovřeky (610470)					
KN	LV	výměra (m ²)	druh pozemku	způsob ochrany (BPEJ)	vlastník
4872/1	10001	14 266	orná půda	ZPF (25600)	Statutární město Brno, Dominikánské náměstí 196/1, Brno-město, 60200 Brno
4872/66	10001	6 820	trvalý travní porost	ZPF (25600)	Statutární město Brno, Dominikánské náměstí 196/1, Brno-město, 60200 Brno
součet		21 086			

Celková plocha zájmového území je **21 086 m²**.

Zájmová lokalita je uzavřena v prostoru mezi zahrádkářskou kolonií, která ji obklopuje z jižní strany, areálem stavebnin ze severozápadu, ruderními porosty ze severu a golfovým odpalištěm z východu.

Přístupná je po asfaltové silnici přes výrobní areál stavebnin z ulice Veslařské. Další přístup je možný z cyklostezky lemující Svatku průjezdem přes zahrádkářskou kolonii. Dřívější cesta na ulici Žabovřeskou je nyní uzavřena pro průjezd vozidel z důvodu stavby velkého městského okruhu.

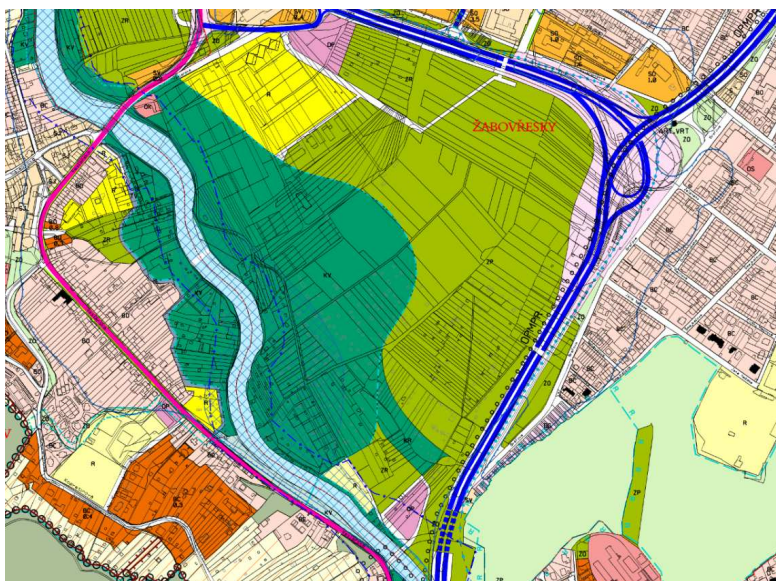
3.1. ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE

Vykreslení zájmového území na podkladu územně-plánovací dokumentace je patrné v grafické části na výkrese **B.2 Širší územní vztahy**.

3.1.1. PLATNÝ ÚZEMÍ PLÁN MĚSTA BRNA

Územní plán města Brna byl schválený na XLII. zasedání Zastupitelstva města Brna dne 3. 11. 1994. Plochy zájmového území jsou v něm označeny jako KV – plochy krajinné zeleně všeobecné. Území je mimo zastavěné území.

Obr. 2: Výřez z platného ÚP města Brna

Limity pro KV - PLOCHY KRAJINNÉ ZELENĚ VŠEOBECNÉ

Rozvoj těchto ploch je řízen především přírodními procesy. Plošné regulace jsou proto cíleny na ochranu přírodních procesů v krajině.

Přípustné jsou:

- přirozené, přírodě blízké dřevinné porosty, skupiny dřevin, solitéry s podrostem bylin, keřů i travních porostů,
- travní porosty bez dřevin, květnaté louky,
- bylino-travnatá lada, skály, stepi, mokřady,
- vodohospodářské stavby a stavby protipovodňových opatření se zachováním vegetační složky.

Dále jsou přípustné:

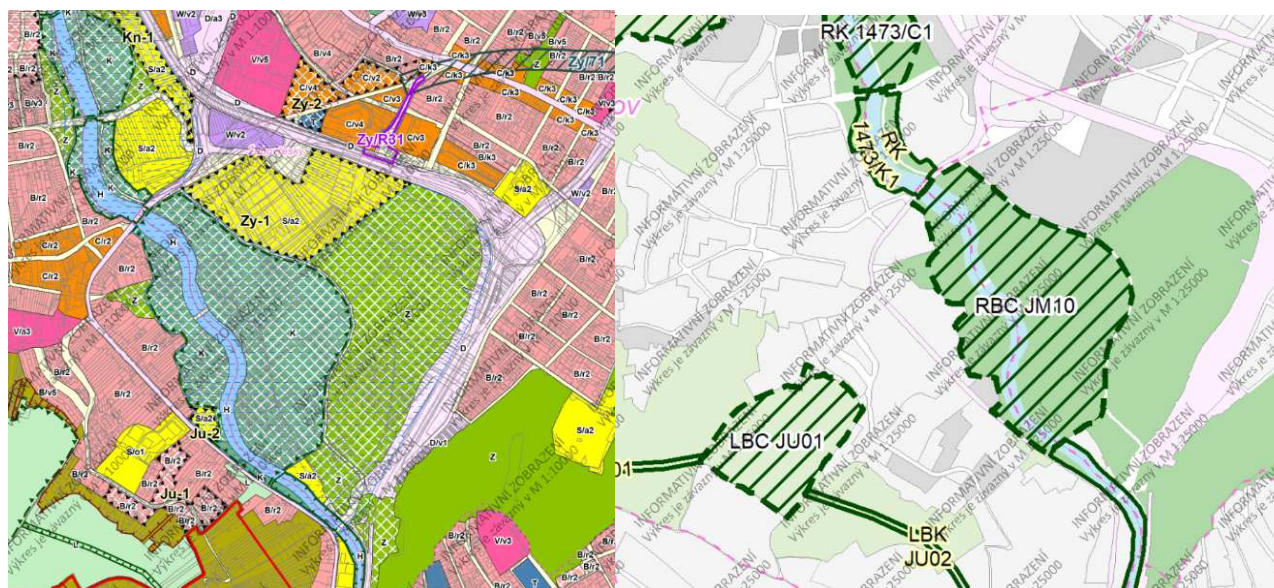
- pěší a cyklistické stezky,
- drobné sakrální stavby,
- drobné stavby zejména pro vzdělávací a výzkumnou činnost.

3.1.2. NÁVRH NOVÉHO ÚPMB, ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY

Návrh je zpracováván na základě Pokynů pro zpracování Návrhu ÚPMB, které schválilo Zastupitelstvo města Brna usnesením č. ZM7/3871 na zasedání konaném dne 19. 6. 2018. Tento návrh je projednáván. Zpracovatelem nového územního plánu je Kancelář architekta města (KAM Brno).

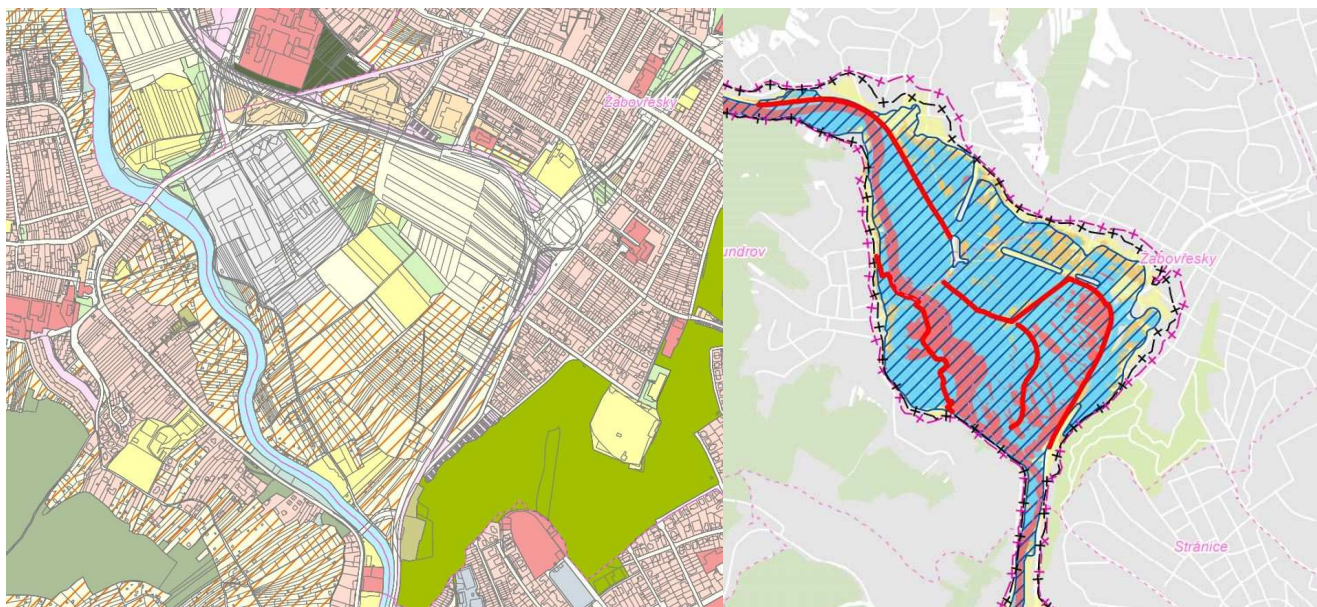
Územně-analytické podklady obsahují zjištění a vyhodnocení stavu a vývoje území, jeho hodnot, omezení změn v území z důvodu ochrany veřejných zájmů, limity využití území, záměrů na provedení změn v území a rozbor udržitelného rozvoje území.

Obr. 3: Výřezy z návrhu ÚPMB Koordinační výkres a výkres ÚSES

Zájmové území je zahrnuto v plochách K – krajinná zeleň, zároveň je součástí regionálního biocentra označeného jako RBC JM 10.

Obr. 4: Podklady z ÚAP – využití území a vodohospodářská opatření

Dle ÚAP je dnes území využíváno jako plochy zemědělského půdního fondu a plochy zahrádek na ZPF. Toto označení zcela neodpovídá skutečnosti, jedná se spíše o kombinaci ploch ZPF (trvalý travní porost) a, z větší části, o plochy lad a nevyužitého území.

Výkres vodohospodářských opatření pak začleňuje protipovodňová opatření POP 10 (PPO 01) vycházející ze studie protipovodňových opatření (Aquatix, 2015). Území je mimo aktivní zónu Q₁₀₀, nachází ve 3. kategorii povodňového ohrožení. V území jsou navržena liniová protipovodňová opatření. Tímto opatřením má být zemní hráz na rozlivy q₂₀ s umístěnou cyklostezkou na hřebeni.

Co se týče ÚSES, vychází jeho návrh ze Zásad územního rozvoje (ZÚR). Plán ÚSES pro katastr Žabovřesk dosud nebyl zpracován.

3.1.3. ZÁSADY ÚZEMNÍHO ROZVOJE (ZÚR)

Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje ze dne 5. 10. 2016, účinné od 3. 11. 2016, které jsou dle ust. § 36 odst. 5 stavebního zákona závazné pro rozhodování v území, zpřesnily vymezení Metropolitní rozvojové oblasti Brno, stanovily obecné požadavky na uspořádání a využití území a úkoly pro územní plánování. Celé správní území statutárního města Brna je součástí zpřesněného vymezení metropolitní rozvojové oblasti Brno.

Záměr se nachází v území, které je v ZÚR označeno jako území pro realizaci protipovodňových opatření POP 10, jedná se o území, které je určeno pro rozliv Q₁₀₀. Dále se záměr nachází v ploše, která je v ZÚR vymezena jako plocha regionálního biocentra RBC JM 10 – Žabovřeské louky.

3.2. SOUČASNÝ STAV ÚZEMÍ

V průběhu března byl na lokalitě proveden terénní průzkum, orientační botanický a dendrologický průzkum a byla vrtána sonda geotechnického vrtu.

Výsledky terénního šetření jsou přehledně shrnuty v grafické části ve výkresu **B.3 Využití území - mapování biotopů, fotodokumentace**.

3.2.1. MAPOVÁNÍ BIOTOPŮ, ORIENTAČNÍ BOTANICKÝ A DENDROLOGICKÝ PRŮZKUM

Obr. 5: Mapování biotopů na lokalitě

Mapa biotopů na lokalitě s doprovodnou fotodokumentací je v grafické části ve výkresu **B.3 Využití území - mapování biotopů, fotodokumentace**.

Zmapovaná společenstva na lokalitě:

1 - Druhově chudé kostřavové trávníky, obhospodařované

– zaujímají 1 ha velkou otevřenou plochu. Jedná se o pravidelně sečený travní porost, v němž převládá kostřava ovčí (*Festuca ovina*). Společenstvo je antropogenního původu a nízké ekologické hodnoty.

2,3 - Degradovaná louka, kostřavové trávníky (*Festuca ovina*) s vysokým podílem invazních druhů, zejména zlatobýl kanadský (*Solidago canadensis*).

Rozsáhlá plocha, která zasahuje do zájmového území plochou cca 0,5ha vznikla postupnou degradací kulturní kostřavové louky, která přestala být obhospodařována. Došlo zde k masivnímu rozšíření ruderních druhů vysokých bylin, především zlatobýlu kanadského (*Solidago canadensis*), ale též hvězdnice kopinaté (*Aster lanceolatus*). Toto společenstvo má nízkou biodiverzitu a slouží jako refugium k rozšiřování nepůvodních druhů květeny.

4 – Ruderální společenstva bylin a dřevin na navážkách

Jedná se o společenstvo na navážce neznámého původu a výšky okolo 1,5 m nad okolním terénem, které je tvořeno druhy náletových dřevin, mezi kterými dominuje javor jasanolistý (*Acer negundo*), který je doplněn nálety bezu černého (*Sambucus nigra*), topolu kanadského (*Populus canadensis*) a ořešáku královského (*Juglans regia*). V bylinném patře jsou zastoupeny rumištní druhy a při okrajích porostu zlatobýl kanadský (*Solidago canadensis*) a hvězdnice kopinatá (*Aster lanceolatus*).

5 – Porost náletu javoru jasanolistého, neprostupný

Vzrostlý porost invazního druhu dřeviny jasanu javorolistého (*Acer negundo*) s vysokým zakmeněním, téměř neprostupný s absencí bylinného a keřového patra. V minulosti byl smýcen a opětovným obražením vznikla tato forma „pařeziny“. Společenství má velmi nízkou biodiverzitu a navíc slouží jako refugium plodných jedinců tohoto invazního druhu dřeviny, které se tak šíří do okolí.

6, 8 – Plochy ukládání zahradního odpadu

Jako biotop lze tuto plochu jen obtížně charakterizovat, jedná se o člověkem silně ovlivněné společenství skládky biologického odpadu z blízké zahrádkářské kolonie. V tomto prostoru jsou roztroušeny vzrostlí jedinci invazního javoru jasanolistého (*Acer negundo*) o průměru až 30 cm, místy též pár jedinci náletu topolu kanadského (*Populus canadensis*).

7 – Rozvolněný porost javoru jasanolistého, polní cesta obratiště, drobné skládky

Porost invazního druhu jedinců javoru jasanolistého (*Acer negundo*). Plocha je silně ovlivněna lidskou činností a slouží jako polní cesta, obratiště aut, odkladiště nepojízdného vozu a drobných skládek komunálního odpadu.

9 – Ruderální lada s bezem černým a vzrostlými porostly liján a ostružiníku

Porost náletových dřevin javoru jasanolistého (*Acer negundo*) a ořešáku královského (*Juglans regia*) s lijánami plaménku plotního (*Clematis vitalba*) a porostlý vzrostlými společenstvy ostružiníku (*Rubus sp.*). Porost je neprostupný,

3.2.2. GEOTECHNICKÝ PRŮZKUM

Na lokalitě byl proveden průzkumný geotechnický vrt Endelmannovým vrtákem. Jeho účelem byl průzkum půdního profilu a zastižení hladiny podzemní vody.

Poloha vrtu je zaznačena ve výkrese **B.2 Širší územní vztahy**.

Horizonty:

0 – 20 cm	humusový horizont
20 – 140 cm	prachová, hnědá, tuhá hlína fluvialních půd
140 cm	HpV – hladina podzemní vody naražená
140 – 240 cm	hlíny s příměsí jílu a jemných písků (slínů)

Obr. 6: Detailní pohled na zeminu z horizontů

Z databáze průzkumných vrtů České geologické služby – blízký vrt 616971:

VRT - ZÁKLADNÍ INFORMACE			
Stát	Česká republika	Nadmořská výška - souřadnice Z	208.50
Jazyk	česky	Inklinometrie (Y/N)	Y
Název databáze	GDO	Účel	inženýrskogeologický
ID	616971	Hydrogeologické údaje (Y/N)	N
Původní název	J-13	Hloubka hladiny podzemní vody [m]	1,2
Zkrácený název	J-13	Druh hladiny podzemní vody	ustálená
Rok vzniku objektu	1979	Karotáž (Y/N)	N
Poskytovatel dat	Česká geologická služba - Geofond	Provedené zkoušky	chemické rozborů vody, geotechnické rozborů, zkoušky zmitosti
Hloubka vrtu (m)	12	Hmotná dokumentace (Y/N)	N
Primární dokumentace	GF P093096	Druh objektu	vrt svislý
Souřadnice X - JTSK [m]	1158767.00	Geologický profil (Y/N)	Y
Souřadnice Y - JTSK [m]	601274.00	Organizace provádějící	Geoindustria, závod Brno
Způsob zaměření X,Y	digitalizováno	Organizace blokující	
Výškový systém	zaměřeno (systém neuveden)	Blokováno do	

ZÁKLADNÍ LITOLOGICKÁ DATA

Hloubka[m]	Stratigrafie	Popis
0.00 - 0.40	Kvartér	hlína humózní pevný, hnědá
0.40 - 1.50	Kvartér	hlína prachovitý tuhý, hnědá
1.50 - 2.50	Kvartér	hlína jílovitý prachovitý tuhý měkký, hnědá
2.50 - 4.30	Kvartér	náplav jílovitý písčitý měkký, šedá, zelená
4.30 - 8.50	Kvartér	štěrk písčitý balvanitý ojediněle max. velikost částic 5 dm ulehý, šedá
8.50 - 12.00	Kvartér	jíl pevný, šedá, zelená

Závěrem z geotechnického průzkumu je fakt, že hladina podzemní vody se nachází v 1,4 m pod terénem což odpovídá zhruba kótě 206 m n.m. v půdním profilu se nacházejí až několik metrů mocné vrstvy fluviálních hlín s nízkým obsahem skeletu a vysokým obsahem jílovitých a prachovitých částic. Lokalita je vhodná pro hloubení tůní a jejich dotování podzemní vodou, zeminu lze podle normy ČSN 73 6133 zatřídit jako F4 – F6.

3.2.3. FOTODOKUMENTACE

Fotodokumentace je připojena v grafické části na výkrese **B.3 Využití území - mapování biotopů, fotodokumentace.**

Obr. 7: Pohled na lokalitu

3.3. POTENCIÁLNÍ STAV VEGETACE

Potenciální vegetace určená pomocí skupin typů geobiocénů (STG) ukazuje na potenciál stav společenstev v území a určuje stanovištně vhodné druhy dřevin, či složení stravních směsí.

Pro zájmové území je potenciální vegetace skupina typu geobiocénů **QUERCUS ROBORIS-FRAXINETA SUPERIORA - dubové jasaniny**, tyto však přechází (také vlivem silného antropického vlivu) do **TILI-QUERCETA ROBORIS SUPERIORA - lipových doubrav**.

DUBOVÉ JASENINY:

Přírodní stav biocenózy:

Hlavními dřevinami jsou dub letní (*Quercus robur*) a jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), příměs tvoří jilmy (*Ulmus laevis*, *U. minor*), topoly (*Populus alba*, *P. nigra*, *P. canescens*), olše lepkavá (*Alnus glutinosa*), v sušších typech i javory. Významné je, že se zde kromě babyky (*Acer campestre*) a javoru mléče (*Acer platanoides*) může jednotlivě vyskytovat i javor klen (*Acer pseudoplatanus*). Dále se vyskytuje lípa srdčitá (*Tilia cordata*), střemcha hroznovitá (*Padus avium*), z keřů bez černý (*Sambucus nigra*), svída krvavá (*Swida sanguinea*), ptačí zob obecný (*Ligustrum vulgare*), brslen evropský (*Euonymus europaea*) a hloh obecný (*Crataegus laevigata*).

Synusie podrostu je tvořena nitrofilními a vlhkomilnými druhy, které ovšem častěji doplňují některé druhy podhorské, z nichž nejběžnější je např. knotovka červená (*Melandrium rubrum*). Základními dominantami jsou kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*), popenec břečťanovitý (*Glechoma hederacea*) a ostružiník ježíník (*Rubus caesius*).

Cílový stav biocenózy ve skladebných prvcích ÚSES:

Pestrost dřevin v přírodě blízkých lesních porostech umožňuje variabilní dřevinnou skladbu v nově zakládaných biocentrech. Dub letní je třeba obnovovat umělou výsadbou, neboť přirozené zmlazení je zcela výjimečné. Optimální stav biocenter v nivách regulovaných toků je možno zajistit pouze umělým povodňováním. Cílovými společenstvy lokálních biocenter mohou být přírodě blízké psárkové louky.

LIPOVÉ DOUBRAVY

Přírodní stav biocenózy:

Stromové patro tvoří dub letní (*Quercus robur*) s příměsí lípy srdčité (*Tilia cordata*), někdy i dubu zimního (*Q. petraea*). Z dalších dřevin je vtroušen habr (*Carpinus betulus*), vzácněji i jilm habrolistý (*Ulmus minor*), javor babyka (*Acer campestre*). V nesouvislém keřovém patře se vyskytují hlohy (*Crataegus monogyna*, *C. laevigata*), ptačí zob obecný (*Ligustrum vulgare*), svída krvavá (*Swida sanguinea*) aj.

V synusii podrostu převládají druhy mezotrofní, vždy se vyskytují alespoň některé bazofilní mezofyty a druhy snášející střídavé zamokření. Zpravidla převládají trávy – válečka lesní (*Brachypodium sylvaticum*), srha mnohomanželná (*Dactylis polygama*), lipnice hajní (*Poa nemoralis*), lipnice úzkolistá (*Poa angustifolia*) aj. Z bylin se charakteristicky vyskytují mochna bílá (*Potentilla alba*), srpice barvířská (*Serratula tinctoria*), hvozdík pyšný (*Dianthus superbus*), bukvice lékařská (*Betonica officinalis*), bršlice kozí noha (*Aegopodium podagraria*), ptačinec velkokvětý (*Stellaria holostea*), sasanka hajní (*Anemone nemorosa*), jaterník podléška (*Hepatica nobilis*), konvalinka vonná (*Convallaria majalis*), medovník meduňkolistý (*Mellitis melissophyllum*) aj.

Cílový stav biocenóz ve skladebných prvcích ÚSES:

Všechny přírodě blízké segmenty lipových doubrav patří do kostry ekologické stability. Cílovým stavem biocenter jsou vysokokmenné doubravy s dubem letním i zimním, vždy s příměsí lípy srdčité. Příměs mohou tvořit i další dřeviny – habr, jilm habrolistý, babyka, z keřů ptačí zob obecný, svída krvavá a hlohy.

4. VÝCHODISKA NÁVRHU

Území Žabovřeských luk bude dle územního plánu sloužit přírodě, rekreaci a sportu. Návrh územního plánu tyto způsoby využití kombinuje a přiřazuje jim funkční plochy, které jsou zároveň uspořádány tak, aby byly v synergii s navrženými a dosud nerealizovanými protipovodňovými opatřeními.

Realizace nového uspořádání území je výhledová, město Brno v této době vykupuje pozemky a připravuje projektově změny v území. Ve skutečnosti tak je území využíváno živelně a bez pravidel – plochy dřívějších skleníků jsou dnes využívány jako výrobní, skladování a prodejní areály, zahrádkářská kolonii v ploše budoucího parku je hojně využívána k rekreaci či pěstění plodin. Také plochy budoucího sportovního využití jsou dnes plochami zahrad soukromých vlastníků. Území sevřené mezi nimi tak leží ladem a vzhledem ke své relativní odlehlosti zůstává nepovšimnuto. Na těchto plochách tak dochází k sukcesi, ve které však převažují konkurenčně silné invazní druhy dřevin i bylin, a tyto často vytváří mohodruhovú pokrývná společenstva (javor jasanolistý a zlatobýl kanadský). Bez zásahu člověka a pravidelného managementu dojde k blokováným stádiím sukcese a rozšiřování těchto, v krajině nežádoucích, druhů do okolních ploch.

Absence hospodaření vlastníka pozemku a prozatímní nemožnost realizace dlouhodobých cílů v území tak vzniká místo, kde je kromě nežádoucích přírodních procesů poskytována příležitost pro nepozorované ukládání komunálního či stavebního odpadu, stejně jako přebytků a biologického odpadu produkované zahrádkářskou kolonií.

Navrhovaný projekt hledá kompromis a možné smyslné využití území tak, aby došlo ke zvýšení jeho přírodních hodnot a šetrného využití člověkem a zároveň aby nedošlo k blokování budoucích dlouhodobých záměrů uspořádání území.

Navrženými úpravami vznikne prostor vhodný do široké říční nivy řeky Svratky s polohou uprostřed sídelní aglomerace města Brna. Tento prostor bude zhodnocen tak, aby plnil přírodní funkce regionálního biocentra a zároveň poskytl prostor pro volnočasové a sportovní aktivity mládeže, konkrétně fotbalový trénink.

Situace návrhu je v grafické části znázorněna na výkrese B.4 návrh řešení.

4.1. PŘÍNOSY PROJEKTU

Projekt klade důraz na jeho přínos přírodě, krajině, společnosti i městu Brnu a to díky:

- krajinotvorné funkci – zvýšení biodiverzity, zlepšení mikroklimatu
- schopnosti zadržení vody v krajině – zlepšení mikroklimatu
- rekreační funkci – vycházky, pobytové plochy
- sportovnímu využití – tréninkové plochy na fotbal pro děti a mládež (žáci)

Realizací projektu dojde ke zvýšení ekologické stability krajiny a není v rozporu s cíly územního plánování.

4.2. PRINCIPY NÁVRHU

Návrh je založen na třech principech:

- ❖ **PRINCIP ZONACE ÚZEMÍ**
- ❖ **PRINCIP PŘÍRODNÍCH MATERIÁLŮ A MANAGEMENTU**
- ❖ **PRINCIP TRVALÉ UDRŽITELNOSTI ÚZEMÍ**

4.2.1. PRINCIP ZONACE ÚZEMÍ

Návrhová plocha je rozdělena na plochy přírodní a plochy pobytové. Každá z plánovaných zón zaujímá zhruba polovinu rozlohy území a toto rozdělení dává prostor jak klidnému režimu přírodní části, tak rekreačnímu využití v pobytových plochách.

01. PLOCHY PŘÍRODNÍ

Zahrnují všechny přírodní společenstva umožňující funkci regionálního biocentra:

- tůň – vytvořené vzhledem k vysoké úrovni hladiny podzemní vody a poloze v nivě řeky Svratky vytváří stanoviště s vysokou biodiverzitou; zároveň velmi příznivě ovlivňuje mikroklima
- květnatá louka – pestrá travobylinná společenstva blízká stanovištěm vhodným psárkovým loukám vysetá směsí „Potůček“ a „Květnatá louka Klasik“
- porosty s druhově přirozenou dřevinnou skladbou – listnaté porosty odpovídající dubovým jasaninám (*quercus robur* – *fraxineta superiora*). Kosterními dřevinami jsou dub letní a jasan ztepilý, doprovodnými dřevinami pak lípa srdčitá, javor babyka mléč, jilmy a střemcha hroznovitá. Keřové patro tvoří druhy jako svída krvavá, pračí zob obecný a bez černý,
- dřevinné lemy – ze strany asfaltové cesty a kolem plotu areálu stavebnin bude izolační zeleň ve formě liniové výsadby dřevin s keřovým podrostem. Budou použity stanovištěm vhodné druhy dřevin, viz výše,

02. PLOCHY POBYTOVÉ

Zahrnují pobytové plochy a opatření k šetrnému provozování rekreace a sportu:

- tréninkové plochy fotbalu pro děti a mládež – 2 plochy o rozměrech 50 x 60 m,
- pěšiny formou šterkových trávníků,
- zázemí pro fotbalový trénink – mobilní kontejnerové řešení šatny a skladu na sekačku a tréninkové pomůcky, mobilní WC,
- relaxační zóna, mobiliář z přírodních materiálů pro pobyt a odpočinek návštěvníků a rodinných příslušníků trénujících hráčů (procházky, sledování fotbalu)

4.2.2. PRINCIP PŘÍRODNÍCH MATERIÁLŮ A MANAGEMENTU

Tento princip spočívá v použití přírodních materiálů a péči s ohledem na plochu regionálního biocentra a spočívá v těchto konkrétních opatřeních, dále také na s ohledem na adaptaci vůči klimatickým změnám:

- výsadby původních druhů stanovištně vhodných dřevin
- výsev travních a trávobylinných porostů s přihlédnutím k složení vhodnému do biocentra
  - o květnatá louka – pestrá směs travin a bylin
  - o pobytová louka – jetelotravní směs
  - o herní plocha – směs pro silně zatěžované trávníky a hřiště
- použití dřeva z kácených porostů
  - o jako materiálů na výrobu mobiliáře – lavičky, herní prvky
  - o jako biotechnické objekty (mrtvé dřevo) poskytující biotop pro plazy a bezobratlé (plazníky, benjesovy křoviny, samostatně ležící kmeny)
- zpřístupnění ploch cestami ze štěrkových trávníků – směs pro štěrkové trávníky s řebříčkem
- management péče o tréninkové plochy trávníků – bez závlahového systému, bez herbicidů, hnojení pouze organickými hnojivy a sečením

4.2.3. PRINCIP TRVALÉ UDRŽITELNOSTI ÚZEMÍ

Klade důraz na využití území k realizaci dlouhodobých cílů a opatření dle územně plánovací dokumentace. Spočívá v těchto opatřeních a limitech uplatněných na projektu:

- trávníky na trénink fotbalu jsou brány jako dočasné, v případě uspořádání území Žabovřeských luk dle územního plánu budou přesunuty do určených ploch,
- zázemí pro trénink fotbalu je mobilní – kontejnerové řešení, není napojeno na technické sítě.

5. TECHNICKÉ ŘEŠENÍ

Technické řešení je zvoleno s ohledem na výše uvedené principy řešení.

V rámci návrhu budou řešeny tyto stavební objekty:

SO 01. 1 LIKVIDACE INVAZNÍCH DRUHŮ

SO 01. 2 TŮNĚ

SO 01. 3 TERÉNNÍ ÚPRAVY

SO 01. 4 VEGETAČNÍ ÚPRAVY

SO 02. 1 TRÉNINKOVÁ HRACÍ PLOCHA

SO 02. 2 ŠTĚRKOVÉ TRÁVNÍKY

SO 02. 3 MOBILIÁŘ A ZÁZEMÍ

Grafické znázornění návrhu je na výkrese B. 4 návrh řešení.

5.1. POPIS STAVEBNÍCH OBJEKTŮ

SO 01. 1 LIKVIDACE INVAZNÍCH DRUHŮ

Jedná se o rozsáhlé náletové porosty a jedince javoru jasanolistého (*Acer negundo*) a několika jedinců topolu kanadského (*Populus x canadensis*).

Postup při realizaci dodrží podmínky standardu AOPK ČR SPPK D02 007 *Likvidace vybraných invazních druhů rostlin*.

Dřeviny budou pokáceny a jejich pařezy zatřeny herbicidem. Jasan javorolistý opakovaně zmlazuje, čemuž lze nejlépe bránit pokácením ve vhodnou dobu (konec srpna a září) a opakovanou likvidací výmladků.

Z pokácené hmoty bude oddělena hmota obsahující semena (větve samic), která bude odvezena, ostatní bude využita na místě. Kmeny a větší větve budou využity na zhotovení mobiliáře, větve štěpkovány. Štěpka bude využita k mulčování výsadeb. POZOR! Nesmí obsahovat semena!

SO 01. 2 TŮNĚ

Plánované tůně vytvoří cenný biotop mokřadu s vodním ekosystémem. Tůně s pozvolnými břehy s proměnlivým sklonem 1:3 – 1:8 budou vyhloubeny pod úroveň hladiny podzemní vody, kterou budou syceny.

Předpokládaná úroveň hladiny podzemní vody je na kótě 206,00 m n.m. a může v průběhu roku kolísat. Vodní plocha bude zaujímat 1 285 m² (za předpokládané úrovně HpV). Maximální hloubka v tůni bude 1,5 m. Drobná tůňka má rozsah hladiny 100 m² a hloubku vody max. 1,0 m.

Vegetační doprovod tůní bude v iniciální fázi podpořen výsadbou přibřežních makrofyt, jako jsou kosatec žlutý (*Iris pseudacorus*), orobinec úzkolistý (*Typha latifolia*) a jiné.

Předpokládaný objem výkopku z tůní je 3 000 m³.

SO 01. 3 TERÉNNÍ ÚPRAVY

V současné době jsou na území navážky zemin s prudkými svahy.

Výkopek získaný hloubením tůní bude modelovat tyto navážky do přirozenějších tvarů s pozvolným sklonem. Takto získaná morfologie území bude tvořit přirozené oddělení od výrobních ploch (areálu stavebnin s halami).

Zemina bude ukládána do terénních úprav po vrstvách, hutněna pojezdem.

Sklony svahů terénních úprav budou 1:3, předpokládá se vyrovnaná bilance kubatur výkopu a násypu.

SO 01. 4 VEGETAČNÍ ÚPRAVY

Vegetační úpravy jsou navrženy jako funkční celky ke zvýšení biodiverzity a obnově původního stanoviště široké říční nivy.

Na lokalitě budou vysazena tato společenstva:

Dřevinné lemy

Ohraničují zájmové území ze strany od asfaltové silnice a areálu stavebnin. Jedná se o výsadby vzrostlých dřevin alejového typu s podsadbou keřů. Touto kombinací vznikne víceúrovňové společenstvo tvořící přirozenou „zelenou“ bariéru, kterou území chráněno.

Na výsadby budou použity stanovištně vhodné druhy dřevin:

Stromy – třešeň ptačí (*Prunus avium*) a lípa malolistá (*Tilia cordata*)

Keře – ptačí zob obecný (*Ligustrum vulgaris*) a brslen evropský (*Eonymus europaeus*).

Porosty dřevin lesoparkového typu

Porosty, které budou pokrývat západní a jihozápadní část území jsou navrženy tak aby vytvořili lesopark s přirozenou druhovou skladbou vhodnou na tato stanoviště. Výsadba bude probíhat v konečném sponu, bude podseta krajinným trávničkem vhodným do stínu.

Druhová skladba odpovídá dubovým jaseňinám v rovině za tůní a lipovým doubravám na vyvýšených místech terénních úprav.

Kosterní dřeviny: dub letní (*Quercus robur*), jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), lípa malolistá (*Tilia cordata*)

Přimíšené dřeviny: habr obecný (*Carpinus betulus*), javor babyka (*Acer campestre*), javor mléč (*Acer pseudoplatanus*), jiln habrolistý a drsný (*Ulmus minor*, *Ul. glabra*), případně střemcha hroznovitá (*Prunus padus*).

Keře: svída krvavá (*Swida sanguinea*), ptačí zob obecný (*Ligustrum vulgare*), brslen evropský (*Eonymus europaeus*), bez černý (*Sambucus nigra*).

Květnatá louka

Trávobylinné společenstvo druhově blízké psárkovým loukám niv řek. V blízkosti tůně vyseta směs do vlhka s bohatým zastoupením druhů bylin.

Krajinný trávník

Na plochách přírodních na otevřených loukách a mezi stromy lesoparkových porostů bude vyseta směs travin, jetelovin a bylin.

SO 02. 1 TRÉNINKOVÁ HRACÍ PLOCHA

Plocha pro trénink fotbalu pro děti a mládež. Bude oplocena nízkým plotem z drátěného pletiva (poplastované zelené), které bude zamezovat vandalismu a regulovat návštěvnost plochy v režimu za přítomnosti správce.

Na ploše bude sejmuta ornice o tl. 0,2 m a uložen na mezideponium. Zemní pláň bude upravena do střechovitého sklonu se sklonem 1% a hutněna. V ploše vytvořena drenáž z kamenných drénů svedená do drobné tůňky. Na zemní pláň bude vrácena humusová vrstva promísená s pískem a Plocha bude oseta travní směsí pro zatěžované plochy a hřiště.

Plocha bude udržována pravidelným sečením. Hnojení je povoleno pouze organickými hnojivy, bez použití herbicidu.

Sejmutá ornice bude vrácena zpět, případné přebytky budou rozhrnuty na okolních plochách v tloušťce do 0,1 m oseta stejnou travní směsí.

SO 02. 2 ŠTĚRKOVÉ TRÁVNÍKY

Umožňují přístupnost území pěšinami a objízdou trasou polní cesty, která je dnes vedena napříč přes území.

Tyto trávníky budou v ploše zázemí a v pružích o šířce 3m vyznačené v návrhové situaci. U objízdny trasy a zázemí klubu je předpokládána zvýšená zátěž (občasný pojezd vozidel) ostatní plochy jsou určeny pro pohyb pěších, tomu odpovídá navržená podložní vrstva kameniva.

SO 02. 3 MOBILIÁŘ A ZÁZEMÍ

Mobiliář bude sloužit jak návštěvníkům území z řad veřejnosti, tak rodinným příslušníkům doprovázejícím děti na fotbalový trénink.

Mobiliář bude vytvořený z přírodních materiálů, především z kmenů pokácených stromů. Předpokládá se umístění několika laviček a přírodního posezení na povrchu terénních úprav.

Zázemí klubu bude řešeno umístěním dvou mobilních kontejnerů, ve kterých bude šatna žáků a sklad, kde budou herní pomůcky a sekačka. Kontejnery budou uloženy na betonových patkách či panelech na ploše štěrkového trávníku.

6. ODHAD NÁKLADŮ A FINANCOVÁNÍ PROJEKTU

Odhad nákladů byl připraven pomocí kumulativních (součtových) položek jednotlivých nákladů. Objemy zemních kubatur byly vyčísleny na základě odborných odhadů.

Tab. 2: Odhad nákladů – kumulativní položky

REALIZAČNÍ NÁKLADY			
SO 01.1 Likvidace invazních druhů dřevin	výpočet		výsledek
hustý lesík - plocha 2500 m ² , 1ha = 80 tis.Kč.	0.25*80000		20000
jedinci větší jak 10 cm, cca 100 ks	100*200		20000
jedinci větší jak 20 cm, cca 100 ks	400*100		60000
štěpkování větví a menších kmenů	300*200		60000
odvoz větví se semeny	10000		10 000
		součet	170000
		zaokrouhleno	0.17 mil Kč
SO 01.2 Tůň	výpočet		výsledek
tůň velká - 1800 *1.5= 2000 m ³	1800 *1.5*100		270000
tůňka drobná - 380*1.5= 570 m ³	380*100		38000
přesuny hmot po lokalitě	45000		45000
		součet	353000
		zaokrouhleno	0.35 mil. Kč
SO 01.3 Terénní úpravy	výpočet		výsledek
modelování terénu výkopkem z tůní	(1800+380) m ³ * 100		357000
		zaokrouhleno	0.35 mil. Kč
SO 01.4 Vegetační úpravy	výpočet		výsledek
výsadby dřevin (stromů i keřů) do porostů – 50 stromů, 200 keřů	200*200+50*600		70000
solitéry (stromořadí) - 18 kusů	18*2000		36000
založení trávníku - plocha 9500, 6 Kč/m ²	9500*6		54000
zatravnění krajinná směs - 7500 m ²	50*0.75*850		31875
zatravnění květnatá louka - 2000 m ²	50*0.2*1500		21000
		součet	212875
		zaokrouhleno	0.21 mil. Kč
SO 02.1 Hrací plocha	výpočet		výsledek
zemní práce - sejmutí ornice, hutnění zemní pláň a sklon, plocha 6 000 m ²	6000*50		300000
skladba 150 mm písek + humusová vrstva, plocha 6 000 m ²	6000*50		300000
odvodnění kamennými drény - cca 50m ³ + zřízení	50*1000		50 000

oseť směs hříšní - založen	7000*6		42000
zatravnění - směs pro zatěžované plochy – 7000 m ²	300*0.7*125		26250
oplocení 350 m	350*950		332500
		součet	1050750
		zaokrouhleno	1.05 mil. Kč
SO 02.2 Pěšiny - šterkový trávník, pobytové plochy	výpočet	výsledek	
šterkové trávník plocha 900 m ²	550*240+820*150		255000
oseť směsí šterkové trávníky s řebříčkem	1320*20/100*200		52800
		součet	307800
		zaokrouhleno	0.3 mil. Kč
SO 02.3 Mobiliář a zázemí	výpočet	výsledek	
zázemí 2x kontejner			290 000
lavičky z kmenů, relaxační zóna			20 000
		součet	310 000
		zaokrouhleno	0.31 mil. Kč
VEDLEJŠÍ ROZPOČTOVÉ NÁKLADY			
PROJEKTOVÁ PŘÍPRAVA	výpočet	výsledek	
Projekt pro společné řízení a realizaci stavby	1* 250 000		250 000

Tab. 3: Tabulka nákladů podle SO

Opatření	cena v mil. Kč.
Realizační náklady	
SO 01.1 Likvidace invazních druhů dřevin	0.17
SO 01.2 Tůně	0.35
SO 01.3 Terénní úpravy	0.35
SO 01.4 Vegetační úpravy	0.21
SO 02.1 Hrací plocha	1.05
SO 02.2 Pěšiny - šterkový trávník	0.3
SO 02.3 Mobiliář a zázemí	0.31
Vedlejší rozpočtové náklady	
projektová dokumentace	0.25
Žabovřeské louky – návrh opatření - SOUČET	2.99

Celkové náklady akce lze v této chvíli odhadnout na **2,99 milionů Kč**.

Investor se bude snažit získat finanční prostředky z participativního rozpočtu města Brna.

Na některé z aktivit lze také využít dotace z Operačního prostředí životní prostředí (OPŽP), případně Programu péče o krajinu (PPK) či programu Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny (POPFK).